

Se sändlista

Bildande av Farsbovikens naturreservat i Linköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

---

Länstyrelsens beslut

Länstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara ett område inom fastigheterna Farsbo 1:1 och Åkerbo Häradsallmänning S:1 till naturreservat, avgränsat med innerkanten på linjen enligt bifogad karta (bilaga 1) med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Naturreservatets namn skall vara Farsboviken.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett område med ädellövskog som hyser en stor biologisk mångfald. I området har påträffats flera rödlistade lavar, bl a den mycket ovanliga laven blekskaftad nållav, *Chaenotheca cinerea* (starkt hotad; EN). Ädellövskogen skall bevaras och de för naturtypen representativa arterna, inklusive signalarter och rödlistade arter, ska kunna fortleva i livskraftiga populationer. Syftet med naturreservatet är även att utpekad livsmiljö enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

Syftet för reservatet skall nås genom att:

- området lämnas i huvudsak till fri utveckling, så att mängden gamla träd och död ved ökar.
- inom området frihugga runt ädellövträd för att gynna hotade arter, och andra arter, beroende av ljus och värme.
- nyskapa hamlade ädellövträd i området.
- avverka merparten av gran och tall för att bibehålla ädellövskogen och undvika inblandning av barrträd.

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar förbjudet att:

---

1. anlägga brygga eller fast angöringsanordning för båt
2. anlägga väg eller uppställningsplats för fordon
3. köra eller parkera motordrivet fordon i reservatet
4. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att gräva, schakta, spränga, borra, rista, hacka, måla, dika, dämna, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning
5. anordna upplag
6. tillföra växtnäringsämnen, kalk eller jordförbättringsmedel
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
8. göra ingrepp i vegetationen
9. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd
10. ta bort eller upparbeta dött träd samt delar av träd eller vindfälle
11. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
12. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter
13. uppföra byggnad, om- eller tillbyggnad, luft- eller markledning, vindkraftverk, mast, torn eller annan anläggning

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för åtgärder som krävs enligt syftet ovan och mot åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel, inklusive uppföljning och dokumentation, enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg genom området, inklusive stamkvistning och röjning av buskar och mindre träd inom vägområdet, samt underhåll av befintliga diken i anslutning till vägen och för dränering av åkermark i norr.

Föreskrifterna ovan (A 3) skall inte utgöra hinder för fordonstrafik för markägare eller dennes arrendatorer samt reservatsförvaltningen att nyttja brukningsvägen för åtkomst av skogsmark i och vid reservatet.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas, med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken, ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. utmärkning av, och information om, reservatet
  2. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan
  3. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar inte tillåtet att:

1. anbringa affisch, inskrift, plakat, tavla eller liknande
2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla
3. köra eller parkera motordrivet fordon i reservatet
4. cykla i reservatet, förutom på den befintliga vägen vid stranden
5. tälta eller ställa upp husvagn eller dylikt
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
7. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
8. plocka eller gräva upp växter eller växtdelar av ris, örter, mossor eller lavar, med undantag för bär och matsvamp
9. på ett störande sätt utnyttja t ex radio eller musikinstrument
10. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur
11. göra upp eld

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

12. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet
13. bedriva försäljning eller annan verksamhet i kommersiellt syfte

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2. Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skälen för beslutet

Området utgör ett mycket värdefullt skogsområde som domineras av ädellövskog i en sydvästvänd sluttning ner mot sjön Roxen. I området finns en stor mångfald av växter och djur knutna till lövskog med bl a flera hotade arter av mossor och lavar. Den starkt hotade laven Blekskaftad nållav (*Chaenotheca cinerea*) är påträffad i området.

Östergötland har ett stort ansvar för denna art med ca 1/3 av landets dokumenterade förekomster av ca 10 aktuella fynd i landet. Arten är en av Europas sällsyntaste lavar. Därtill är hittills 17 signalarter påträffade som indikerar en naturvärdefull ädellövskog, bl a lunglav, liten blekspik, gryinig filtlav och piskbaronmossa.

En del av ädellövträden är ihåliga, vilket tillsammans med det solexponerade läget gör det sannolikt att det finns rödlistade insekter i området. Området har därmed både botaniska och entomologiska värden.

Området ingår delvis i rikintresse för friluftsliv (FE4)
Göta Kanal.

Blekskaftad nållav
(*Chaenotheca cinerea*)
Foto: Svante Hultengren

Natura 2000

Inom området finns ett stort kärnområde som är klassat som nyckelbiotop. I direkt anslutning till denna kärna ligger områden med höga naturvärden. Farsboviken är, av den svenska regeringen, föreslaget som ett område av gemenskapsintresse enligt EU's art- och habitatdirektiv till det europeiska nätverket av värdefulla naturområden - Natura 2000. Följande habitat enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekad i området:

Boreonemoral, äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora
(kod 9020) areal: 13 ha

Att Farsboviken är med i Natura 2000 ger en större tyngd åt områdets naturvärden ur ett europeiskt perspektiv.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De höga naturvärdena inom Farsbovikens naturreservat dokumenterades i samband med Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheterna år 1996.

Reservatsbildningen

En värdering av skogen genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägarna och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen föranlett av naturreservatsbildningen. Utbetalning av ekonomisk ersättning skedde efter detta från Naturvårdsverket.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Farsbovikens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet. Åtgärden får också anses vara förenlig med gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat enligt 27 § verksförordningen (1995:1322):

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut, inklusive skötselplan, till berörda markägare, Linköpings kommun, Linköpings Naturskyddsförening, Skogsvårdsstyrelsen i Östra Götaland och Vägverket. Svar har inkommit från Linköpings kommun som tillstyrker förslag till beslut och förslag till skötselplan. Linköpings kommun hänvisar till kommunens naturvårdsprogram som eventuellt kan komplettera skötselplanen samt att naturreservatet tillgängliggörs med skyltning. Markägarna (delägarna i Åkerbo häradsallmanning) har inte inkommit med ytterligare synpunkter efter överenskommelse till förslag och skötselplan. Övriga instanser har ej svarat.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttrandet

Länsstyrelsen har tagit del av Linköpings kommuns naturvårdsprogram och anser att beskrivning av området samt rekommenderad skötsel sammanfaller med ovanstående beslut med tillhörande skötselplan. Kommunen har rätt i att mera detaljerade undersökningar bör genomföras i området för att få rätt information för framtida skötselåtgärder. Detta kommer att genomföras i samband med basinventeringen av Natura 2000-området. Till dess är planerade åtgärder enligt skötselplanen inte i strid mot eventuella nya uppgifter från en detaljerad undersökning.

Övrigt

Natura 2000

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt Miljöbalken 7:28 a § sedan 2001-07-01. Verksamheter som är direkt

förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (MB 7:28 b §, andra stycket). Även planerade åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd.

Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt MB 6 kapitel 4 §. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (MB 6 kap. 1 §). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Hänvisning för överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (formulär 115, Miljödepartementet)

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom vad avser den delen av beslutet som avser föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken. Den delen av beslutet gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förutom föredraganden deltagit länsrådet Magnus Holgersson, avdelningsdirektör Sverker Kärrsgård, biträdande länsarkitekt Jan Persson, länsassessorn Jan Kaller, biträdande länsantikvarie Carin Claréus, avdelningsdirektör Sten Persson och byrådirektör Tommy Ek.

Björn Eriksson
Landshövding

Thomas Johansson
Byrådirektör

Bilagor

1. Ekonomisk karta med gränser för naturreservatet Farsbovikens naturreservat
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista:**Markägare**

Farsbo 1:1

Delägarna i Åkerbo häradsallmänning; Att: Willy Pettersson

Åkerbo Häradsallmänning S:1

*Delägarna i Åkerbo häradsallmänning; Att: Willy Pettersson***Jaktarrendator**

Sven Gottfridsson

*Farsbo Stjärnorp 590 61 VRETA KLOSTER*Kopia till

Statens Naturvårdsverk

Linköpings kommun

Skogsvårdsstyrelsen i Östra Götaland, Box 288, 593 24 VÄSTERVIK

Skogsvårdsstyrelsen Linköping, Generalsgatan 4, 582 73 LINKÖPING

Linköpings Naturskyddsförening

Reservatsförvaltaren, Länsstyrelsen

Länslantmäterimyndigheten

Lantmäteriet, Linköping, Box 476, 581 05 LINKÖPING

Länets författningssamling

Naturvårdsregistret

Tidningskungörelse

Internt:

Verksledningens kansli, Kulturmiljöenheten, Lantbruksenheten, Rättsenheten och
Samhällsbyggnadsenheten

Farsbovikens naturreservat

Linköpings kommun, Östergötlands län
Fastighetskartor 08578, 08579

Areal: 21,9 ha

Bilaga 1

Medgivande Lantmäteriverket 1997. Ur GSD-Ekonomiska kartan diarienummer 507-97-884.

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut för Farsbovikens naturreservat beslutat 2003 -
Objektnummer 05 - 02 - ___ dnr 511-16253-01

0 500 1000 meter

Skala: 1:10000

